

פוליסה לביטוח עבודות הקמה

מהדורה 01/09

הואיל והמבוטח, אשר שמו וכתובתו צוינו ברשימה, המצורפת והמהווה חלק בלתי נפרד מפוליסה זו, פנה אל

ביטוח חקלאי אגודה שיתופית מרכזית בע"מ (להלן: "המבטח")

בהצעת הביטוח המצורפת בזה והמהווה את הבסיס לפוליסה זו וחלק בלתי נפרד ממנה - לפיכך מעידה פוליסה זו, כי תמורת התחייבות המבוטח לשלם למבטח את דמי הביטוח הנקובים ברשימה, מתחייב המבטח לשפות את המבוטח בגין מקרה ביטוח, כהגדרתו בכל אחד מפרקי הפוליסה, שאירע במשך תקופת הביטוח הנקובה ברשימה ובפוליסה, בתחום המדינה (מדינת ישראל והשטחים המוחזקים, למעט שטחי האוטונומיה), בכפוף לגבולות אחריות המבטח, סכומי הביטוח, תנאי הפוליסה וסייגיה.

סייגים כלליים לכל חלקי הפוליסה

המבטח אינו חייב בשיפוי המבוטח בגין:

1. מקרה ביטוח, אובדן, נזק, או הפרעה או הפסקה בעסקו של המבוטח, אשר במישרין או בעקיפין, נובעים מ- או קשורים ב- או נגרמו על-ידי:
  - 1.1 קרינה מייננת מ- או זיהום הנגרם על-ידי: רדיו-אקטיביות מדלק גרעיני כלשהו או מפסולת גרעינית כלשהי, או מבעירת דלק גרעיני.
  - 1.2 רדיו-אקטיביות, רעילות, נפיצות, או כל תכונה מסוכנת או מזהמת אחרת של כל מתקן, כור או התקן גרעיני אחר, או של מרכיב גרעיני כלשהו.
  - 1.3 נשק או רכיב כלשהו, אשר בו נעשה שימוש בביקוע גרעיני או אטומי, ו/או בהיתוך או ריאקציה דומה כלשהי, או בכוח רדיו-אקטיבי או בחומר רדיו-אקטיבי.
  - 1.4 רדיו-אקטיביות, רעילות, נפיצות, או כל תכונה מסוכנת או מזהמת אחרת של חומר רדיו-אקטיבי כלשהו. האמור בסייג משנה זה לא יחול על איזוטופים רדיו-אקטיביים, פרט לדלק גרעיני, כאשר אותם האיזוטופים נמצאים בהכנה, העברה, אחסנה, או בהיותם בשימוש מסחרי, חקלאי, רפואי, מדעי, או כל מטרת שלום דומות.
  - 1.5 נשק כימי, ביולוגי, ביו-כימי או אלקטרו-מגנטי.
  - 1.6 השימוש או ההפעלה למטרות היזק, של מחשב כלשהו, מערכת מחשב, תוכנת מחשב, וירוס של מחשב או תהליך מחשב, או של מערכת אלקטרונית אחרת כלשהי.
2. מקרה ביטוח, אובדן, נזק, או הפרעה או הפסקה בעסקו של המבוטח, שנגרמו, במישרין או בעקיפין, על-ידי:
  - 2.1 השמדת הרכוש המבוטח על-פי דין בפקודת רשות ציבורית, שלא בעקבות סיכון מבוטח.

2.2. מלחמה, פלישה, פעולת אויב זר, מעשי איבה או פעולות מסוג פעולות מלחמה (בין אם הוכרזה ובין אם לאו), מלחמת אזרחים, פעולות חבלה, מרד, התקוממות צבאית או עממית, מרי, מרידה, מהפיכה, שלטון צבאי או שלטון שתפסוהו באורח בלתי חוקי, משטר צבאי או מצב של מצור, או מאורעות או גורמים כלשהם, המביאים לידי הכרזה או קיום של משטר צבאי או מצב של מצור, או מעשי טרור על-ידי מי שפועל למען או בקשר עם ארגון כלשהו.

לעניין סייג זה, המונח "טרור" יפורש כשימוש באלימות למען מטרה פוליטית, ויכלול כל שימוש באלימות לשם הפחדת הציבור או חלק ממנו.

מוסכם כי רק אישור מפורש של משטרת ישראל ו/או משרד הביטחון, הקובע חד משמעית כי מקרה הביטוח נגרם במישרין כתוצאה מטרור, יהווה בסיס לדחיית תביעת המבוטח לתגמולי ביטוח על סמך הסייג בדבר "מעשי טרור על-ידי מי שפועל למען או בקשר עם ארגון כלשהו".

3. פעולה זדונית או רשלנות תמורה של המבוטח.
4. הפסקת עבודה לתקופות מעל 30 ימים.
5. נזק אשר נגרם על-ידי כלי שיט או כלי טיס, או נזק שנגרם להם.
6. אובדן או נזק שאירעו בתחום: ים, מקווה מים, נהר, נחל, או בשטח סמוך לכל אלה בסמיכות של סיכון הנובע מהם.
7. מקרה ביטוח שנגרם מחוץ לשטח מדינת ישראל והשטחים המוחזקים.
8. לעניין פרק ב' - חבות כלשהי, שעשויה לחול על המבוטח בגין מקרה ביטוח, שמקורו או סיבתו נובעים במישרין או בעקיפין מ- ו/או שהינו קשור בדרך כלשהי ב: אסבסט או בחומרים כלשהם המכילים אסבסט בכל צורה וכמות, ובלבד שמקרה הביטוח נובע או הושפע מתכונותיו המסוכנות של אסבסט.
9. נזק עקיף ואו הפסד גרר ואו הפסד תוצאתי כלשהו, לרבות שהייה, ירידת ערך ואובדן שוק, אלא אם בוטחו במפורש בפוליסה זו.
10. כל עבודה המתבצעת בשיטת ה"פלקלי", ו/או עבודה הקשורה בתיקון פרויקטים שנבנו בשיטת ה"פלקלי", אלא אם צוין אחרת במפורש ברשימה.

השתתפות עצמית

מוסכם כי המבוטח ישא בסכום ההשתתפות העצמית הנקוב ברשימה, בגין כל מקרה ביטוח, פרט למקרה ביטוח עקב הסיכונים של סערה, סופה, שיטפון, שלג, ברד ורעידת אדמה, בגינם ישא המבוטח בהשתתפות עצמית כדלהלן:

א. מקרה ביטוח עקב סערה, סופה, שיטפון שלג וברד - סכום השווה ל-5% מתגמולי הביטוח, בתנאי כי סך כל ההשתתפות העצמית של המבוטח עקב מקרה ביטוח אחד, לא יפחת מסכום ההשתתפות העצמית המזערית ולא יעלה על סכום ההשתתפות המרבית, הנקובים ברשימה לעניין סיכונים אלה.

למטרת סיכונים אלו ייחשב כאירוע אחד - כל אובדן או נזק שאירעו תוך פרק זמן של 72 שעות רצופות מתחילתם.

ב. מקרה ביטוח עקב רעידת אדמה - סכום השווה ל-10% מסכום הביטוח באתר שנפגע על-ידי רעידת אדמה, ובתנאי שלא יפחת מ-\$7,500 ולא יעלה על \$500,000 באתר אחד. למטרת סיכון זה ייחשב כאירוע אחד - כל אובדן או נזק שאירעו תוך פרק זמן של 72 שעות רצופות לאחר שנגרמה רעידת האדמה לראשונה.
המונח "אתר" לעניין סעיף זה, פירושו - חצרים הסמוכים זה לזה בשטח רציף אחד.

תקופת הביטוח

(א) **תחילת הביטוח לפרק א'**
מועד תחילת הביטוח לפרויקט הכלול בביטוח לפי פרק זה, יהא המועד הנקוב ברשימה או מיד לאחר פריקתו של כל רכוש באתר העבודה (להלן: "האתר") כמוגדר ברשימה, לפי המועד **המאוחר מביניהם**.

(ב) **תחילת הביטוח לפרק ב'**
מועד תחילת תקופת הביטוח לעניין פרק זה, יהא המועד הנקוב ברשימה או מועד מתן רשות השימוש באתר, לפי **המועד המאוחר מביניהם**.

(ג) **תקופת הרצה**
התקופה הנקובה ברשימה, המתחילה מעת הפעלת המכונות או הציוד (לאחר הרכבתם), **למטרות שלהן נועדו**.

(ד) **סיום הביטוח לפרקים א' ו-ב'**
הביטוח יסתיים **מיידית** לגבי אותם חלקים של הפרויקט, אשר יימסרו למזמין הפרויקט, או שיתחיל שימוש בהם, או לאחר סיום תקופת ההרצה הנקובה ברשימה (לפי המועד המוקדם מביניהם), והוא הדין אם נמסר כל הפרויקט או החל השימוש בו או שהושלם.

הביטוח יסתיים במועד המוקדם של אירוע מאירועים אלה, אפילו היו מועדים אלה קודמים לתאריך הנקוב ברשימה כמועד תום תקופת הביטוח. בכל מקרה, לא יהיה תוקף לפוליסה ולא תחול על המבטח חבות כלשהי, לגבי אירועים שיחולו אחרי המועד הנקוב ברשימה כמועד תום תקופת הביטוח, אלא אם כן הסכים לכך המבטח מראש, במפורש ובכתב.

(ה) **תקופת תחזוקה**
אם נקובה ברשימה תקופת תחזוקה, יוארך הכיסוי לפי פרקים ב' ו-ג' לתקופה זו, ויוגבל לחבות הנובעת מביצוע עבודות תחזוקה, המתבצעות לשם קיום ההתחייבות על-פי ההוראות בדבר התחזוקה לפרויקט.

פרק א' - ביטוח רכוש

היקף הכיסוי לפרויקט ולפריטי רכוש

אם **במשך תקופת הביטוח**, כמפורט בפוליסה זו, ייגרמו באתר העבודה נזק או אובדן פיזיים **תאונתיים ובלתי צפויים מראש** לפרויקט או לחלק ממנו, **במידה המחייבת תיקון או החלפה**, וזאת מסיבה כלשהי, **למעט סיבה המוצאת מכלל חבותו של המבטח לפי פוליסה זו** (להלן: "מקרה הביטוח") - ישפה המבטח את המבוטח בגין כל תיקון או החלפה כאלה (הברירה אם לתקן או להחליף תהא בידי המבטח), **עד לסכום שלא יעלה, בגין כל פריט ופריט, על המפורט ברשימה כסכום הנקוב בגין אותו הפריט, ובתנאי שהסך הכולל של השיפוי לא יעלה על סכום הביטוח הכולל הרשום בפוליסה.**

סכומי הביטוח

סעיף 1 - שווי הפרויקט

סכום הביטוח שווה לשווי הפרויקט המושלם, לפי ערכו בעת עריכת הביטוח, ויכול שיוניים שיחולו במשך תקופת הביטוח, לרבות שווי המכונות והציוד להקמה, החומרים, שכר עבודה, דמי הובלה, מכס, בלו, מסים והיטלים אחרים.

סעיף 2 - שווי חומרים שסופקו על-ידי המזמין

על סכום הביטוח להיות שווה לשווי החומרים או פריטים וציוד, שסופקו על-ידי מזמין הפרויקט, בעת הספקתם, למטרת ביצוע הפרויקט המבוטח, ושויים לא נכלל בסעיף 1 לעיל.

סעיף 3 - ציוד קל לבנייה ומבני עזר ארעיים באתר העבודה

על סכום הביטוח להיות שווה לשווי ממשי כספי של מתקנים וציוד קל, כמפורט בטופס ההצעה, ולשווי ממשי כספי של מבני העזר המשמשים לביצוע הפרויקט, לרבות משרדים ומחסנים, בעת עריכת הביטוח. סכום הביטוח בסעיף זה ישתנה לפי הוראות המבוטח.

הרחבות לכיסוי

אם **צוין במפורש ברשימה ותמורת תשלום תוספת דמי ביטוח**, ישפה המבטח את המבוטח בגין הוצאותיו, **עד כדי שיעור הסכומים הנקובים ברשימה** (שהינם על בסיס נזק ראשון), לגבי ההרחבות המפורטות להלן:

1. הוצאות לפינוי הריסות (כתוצאה ממקרה ביטוח המכוסה לפי פרק זה).
2. (א) אובדן או נזק לרכוש עליו מתבצעת העבודה, השייך לאחד מיחיד המבוטח, ואינו מהווה חלק מהפרויקט המבוטח לפי פוליסה זו.
(ב) אובדן או נזק לרכוש סמוך, השייך לאחד מיחיד המבוטח, **והנמצא בשטח ביצוע**

הפרויקט, ואינו מהווה חלק מהפרויקט המבוטח לפי פוליסה זו.

ובתנאי שמקרה הביטוח, או האובדן או הנזק לרכוש הרלוונטי, אירעו במשך תקופת הביטוח וכתוצאה ישירה מביצוע הפרויקט המבוטח לפי פרק זה של הפוליסה.

תנאים מיוחדים לפרק א'

1. שינוי בסכום הביטוח ובאופן הביצוע

המבוטח חייב להודיע למבטח על כל עובדה המגדילה את סכומי הביטוח, כמוגדר לעיל, או על שינויים בהיקף ובאופן ביצוע הפרויקט.

2. ביטוח חסר

אם בעת קרות אובדן או נזק כלשהו, סכומי הביטוח הנקובים בסעיפים לפרק א' שברשימה, קטנים מהסכומים בהם חייב היה הרכוש להיות מבוטח (כמפורט בפסקת "סכומי הביטוח"), תפחת חבות המבטח בשיעור יחסי, בהתאם ליחס בין סכומי הביטוח לבין שווי הרכוש. כל אחד מהסעיפים בפרק זה כפוף לתנאי זה בנפרד.

3. חישוב השיפוי

(א) נזק הניתן לתיקון

במקרים בהם הנזק לרכוש המבוטח ניתן לתיקון, ישלם המבטח את כל ההוצאות שתהיינה **הכרחיות**, כדי להחזיר את הרכוש למצב כפי שהיה מיד לפני קרות הנזק.

המבטח לא ישלם עבור שינויים, תוספות ושיפורים, אשר יבוצעו בעת ביצוע התיקונים המכוסים על-ידי הפוליסה.

המבוטח ישא על חשבונו בעלותם של תיקונים ארעיים כלשהם, אלא אם כן הם מהווים חלק מעלות התיקונים הסופיים המכוסים על-ידי הפוליסה.

(ב) אובדן מוחלט

אם הרכוש המבוטח הושמד כליל (להלן: "אובדן מוחלט"), ישלם המבטח את ערכו הממשי הכספי של הרכוש מיד לפני קרות מקרה הביטוח. כ"אובדן מוחלט" של פריט מפריטי הרכוש המבוטח, ייחשב המקרה בו עלות התיקונים של הפריט על-פי בסיס השיפוי בנזק הניתן לתיקון, כמפורט בס"ק א' לעיל, עולה על או שווה לערך הממשי של הפריט מיד לפני קרות מקרה הביטוח.

(ג) במקרה של נזק לרכוש המבוטח לפי סעיפי ההרחבות לכיסוי, ישלם המבטח את ערכו הממשי הכספי (**בניכוי בלאי**) של הרכוש מיד לפני קרות האובדן או הנזק.

4. השתתפות עצמית
סכומי ההשתתפות העצמית הנקובים ברשימה, בהתאם למקרה הביטוח, ינוכו מתגמולי הביטוח.

5. מקדמה
בקרות נזק לרכוש המבוטח לפי פרק זה, כתוצאה מאחד הסיכונים המבוטחים לפיו, יהא המבוטח זכאי לקבל מהמבטח מקדמה או התחייבות כספית, שיאפשרו לו לקבל שירות לתיקון הנזק, וזאת על חשבון הכספים שיגיעו מהמבטח, לפי תנאי פרק זה. **מקדמה כזו תנוכה מסכום השיפוי הסופי שישולם למבוטח. חישוב הניכוי ייעשה תוך המרת המקדמה ששולמה, למטבע הפוליסה, בהתאם לשער היציג של מטבע הפוליסה ביום תשלום המקדמה בפועל. במקרה שיתברר שהמקדמה/ות עולה/ות על סכום תגמולי הביטוח הסופיים שיגיעו למבוטח, יחזיר המבוטח למבטח את ההפרש, לרבות ריבית והצמדה, בהקדם.**

6. תגמולי ביטוח שאינם שנויים במחלוקת
תגמולי ביטוח שאינם שנויים במחלוקת בתום לב, ישולמו תוך 30 ימים מיום שנמסרה למבטח תביעה בכתב לתשלום תגמולי הביטוח, והם ניתנים לתביעה בנפרד מיתר התגמולים.

7. הגבלת תקופת החבות
תקופת ההתיישנות של תביעה לתגמולי ביטוח, הן כנגד חברת הביטוח והן בערכאות, היא 3 שנים לאחר קרות מקרה הביטוח.

חריגים לפרק א'

המבטח לא יהיה אחראי עבור:

1. נזק תוצאתי מכל סוג שהוא, לרבות קנסות, פיצויים והפסדים, הנגרמים על-ידי איחור, על-ידי חוסר ביצוע ועל-ידי אובדן חוזה.
2. הוצאות לתיקונים או להחלפה, הנובעים מתכנון לקוי, מחומרים לקויים או מעבודה לקויה. חריג זה יוגבל לתיקון או החלפת הפריטים הלקויים עצמם, אשר ייפגעו מאירוע תאונתי, ולא יחול על אובדן או נזק הנובעים מתאונות אשר תיגרמנה בגלל תכנון לקוי, חומרים לקויים או עבודה לקויה.
3. אובדן או נזק שבאחריות היצרן.

4. אובדן או נזק ישיר של פחת, בלאי, החלדה, שיתוך (קורוזיה), ירידת ערך הנובעת מחוסר שימוש או מתנאים אטמוספריים רגילים.
5. אובדן או נזק של שבר מכני או של קלקול חשמלי לצידו, המשמש לעבודת הבנייה, ההרכבה וההקמה.
6. אובדן או נזק לתיקים, חשבונות, שטרי כסף, מטבעות, שטרי חוב, שטרי חליפין, המחאות, בולים, מסמכים, הוכחות חוב, בטחונות, צ'קים ואמצעי תשלום אחרים.
7. גניבה או פריצה מכל סוג שהוא.
8. חוסר אשר נתגלה בזמן ספירה או עריכה של מלאי.

פרק ב' - חבות כלפי צד שלישי

המבטח ישפה את המבוטח **עד לגבולות האחריות הנקובים ברשימה**, בגין חבותו על-פי דין בשל מקרה ביטוח, שיארע תוך כדי תקופת הכיסוי הנקובה ברשימה, **כתוצאה ישירה** מביצוע העבודות המבוטחות לפי פרק א' של פוליסה זו, **באתר העבודה או בקרבתו המיידית**. בנוסף, ישפה המבטח את המבוטח בגין הוצאות המשפט הסבירות, שיעשו בהסכמתו, להגנה בפני תביעה לפיצוי בגין מקרה ביטוח, וזאת אף מעל לגבולות האחריות. **מסכום השיפוי ינוכו דמי השתתפות עצמית כמפורט ברשימה**. **סכום ההשתתפות העצמית יחול גם לגבי הוצאות חיצוניות, שהוצאו במהלך הטיפול בתביעה ו/או הדרישה לפיצוי ו/או לשיפוי, ו/או הודעה על כל אירוע העלול לגרום לתביעה, וזאת אף אם התביעה נדחתה, נמחקה או נסתיימה בפשרה**. למען הסר ספק, מובהר בזאת כי לסכום ההשתתפות העצמית אין כל כיסוי בפוליסה זו.

הגדרות

1. **מקרה ביטוח** - אירוע **תאונתי** שגרם ל:
(א) נזק גוף, מוות, מחלה, פגיעה או ליקוי גופני.
(ב) אובדן או נזק פיזי לרכוש המוחשי של צד שלישי.
2. **נזק** - תוצאתו של מקרה הביטוח או סדרת מקרי ביטוח, הנובעים ממקור אחד או מסיבה מקורית אחת.
3. **דין** - פקודת הנזיקין (נוסח חדש), התשכ"ח-1968.
4. **הוצאות משפט סבירות** -
(א) הוצאות סבירות, הדרושות לשם התגוננות בפני תביעה, שהוציא המבוטח, או שהמבטח הסכים מראש ובכתב להוציא במקומו, **בניכוי ההשתתפות העצמית**.
(ב) הוצאות התדיינות סבירות, הדרושות להתגוננות בפני הליכי חקירה שנוהלו נגד המבוטח על-פי דין, שהוציא המבוטח, או שהמבטח הסכים מראש ובכתב להוציא במקומו, **בניכוי ההשתתפות העצמית**.

חבות משולבת

נכללו בשמו של המבוטח, כמפורט ברשימה, יותר מאדם אחד או גוף משפטי אחד, יחול הכיסוי על-פי פרק זה על כל אחד מיחיד המבוטח, כאמור לעיל, בנפרד, כאילו הוצאה פוליסה זו על תנאיה, הוראותיה וחריגיה על שמו בלבד, כשהיא נפרדת ובלתי תלויה בקיומם של המבוטחים האחרים. דינה של שותפות הכוללת כמה אנשים - כדין גוף משפטי אחד. **חבותו הכוללת של המבטח לשיפוי כלפי כל יחיד המבוטחים יחדיו, לא תעלה על גבולות השיפוי אשר נקבעו בפרק ב' ברשימה**.

חריגים מיוחדים לפרק ב'

המבטח לא יהיה אחראי עבור:

1. אובדן או נזק שנגרמו לפריט רכוש מבוטח, או שיכול היה להיות מבוטח, לפי פרק א' של פוליסה זו, וזאת אפילו אם אין המבטח זכאי לשיפוי לפי פרק א' - מחמת היות סכום השיפוי בתחום סכום ההשתתפות העצמית או מחמת כל הגבלה אחרת.
2. אובדן או נזק לרכוש או לקרקע או למבנה, הנגרמים על-ידי רעד (ויברציה) או הסרה או החלשה של תמיכה, או נזק או פגיעה לאדם או לרכוש, הנובעים מאחת הסיבות הללו, במישרין או בעקיפין.
3. חבות של המבטח כמעביד כלפי עובדיו, כלפי עובדי קבלנים וקבלני המשנה, או כלפי כל אדם אחר, הקשור עם המבטח בחוזה עבודה במפורש או במכללא.
4. אובדן או נזק הנגרמים על-ידי כלי שיט או כלי טיס.
5. חבות כלשהי, שעשויה לחול על המבטח עקב שימוש בכלי רכב, כמשמעותו בפקודת ביטוח רכב מנועי (סיכוני צד ג') נוסח חדש התש"ל-1970, וכן חבות בגין נזקי גוף, הנובעת משימוש בציוד מכני הנדסי, שהינו רכב מנועי כהגדרתו בפקודת התעבורה, ושאינו חובה חוקית לבטחו.
6. התחייבות או אחריות, שהמבטח מקבל על עצמו לפי הסכם, אלא אם כן התחייבות או אחריות כזו הייתה מוטלת על המבטח גם בהעדר הסכם זה.
7. אובדן או נזק לצינורות, מתקנים או כבלים תת-קרקעיים. חריג זה יחול אך ורק אם בטרם החלו העבודות, לא בדק המבטח אצל הרשויות המתאימות את המיקום המדויק בו מצויים באזור התת-קרקעי של האתר - צינורות, כבלים וכל מתקן אחר שהוא. על המבטח יהיה נטל הראיה כי ביצע בדיקה זו. בכל מקרה, יהיה סכום השיפוי מוגבל אך ורק להוצאות תיקונים של הצינורות, המתקנים או הכבלים התת-קרקעיים, ולא יהיה כיסוי וממילא לא ישולמו תגמולי ביטוח בגין נזק תוצאתי כלשהו.
8. זיהום אוויר או זיהום מים או זיהום קרקע מחוץ לאתר המבטח, למעט זיהום שהינו תוצאה של אירוע תאונתי, פתאומי ובלתי צפוי מראש.
9. תביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי, בגין עובדי קבלנים וקבלני משנה, העובדים באתר ואשר נפגעו תוך כדי ועקב עבודתם באתר.

תנאים מיוחדים לפרק ב'

1. **איסור הודאה**
שום הודאה (ADMISSION), הצעה, הבטחה, התחייבות או פיצוי כלשהם, לא ייעשו ולא יינתנו על-ידי המבוטח או מטעמו, בלי הסכמתו מראש ובכתב של המבטח. אין הוראות סעיף זה חלות על מסירת עובדות התאונה במשטרה או כל גורם מוסמך על-פי כל דין, לפי דרישתם, וכן על מתן עדות במשפט.
2. **טיפול בתביעות**
הכיר המבטח בחבותו על-פי הפוליסה, יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, ליטול לידי ולנהל בשם המבוטח את ההגנה כלפי כל תביעה, או את סידורה או יישובה של כל תביעה, וכן לתבוע ולקבל בשם המבוטח שיפוי, פיצוי, השתתפות או דמי נזק. למבטח יהיה שיקול דעת מוחלט בנוגע לניהול כל הליכים או בנוגע לסידור או יישוב כל תביעה, ועל המבוטח למסור לו את כל המידע שיש לו, ולהושיט לו כל עזרה שתידרש ממנו בקשר עם העניינים הנדונים בסעיף זה.
3. **תשלום סכום בגבול אחריות**
לפני או תוך כדי ניהול הליכים או משא ומתן ליישוב תביעה, בקשר עם כל תביעה או סדרה של תביעות, רשאי המבטח לשלם למבוטח את סכום גבול או גבולות האחריות המתאימים, **לאחר שנוכח ממנו כל סכום או סכומים שכבר שולמו בתור תגמולי ביטוח**, ובמקרה כזה יותר המבטח על הניהול והפיקוח על תביעה או תביעות כאלה, ויהא פטור מכל אחריות נוספת בקשר אליה או אליהן.
4. **השתתפות עצמית**
סכום ההשתתפות העצמית הנקוב ברשימה ינוכה מתגמולי הביטוח בכל תביעה.
5. **התיישנות**
  - א. תביעה לתגמולי ביטוח עקב מקרה ביטוח המכוסה על-פי פוליסה זו, אינה מתיישנת כל עוד לא התיישנה תביעת הצד השלישי נגד המבוטח.
  - ב. **תקופת ההתיישנות על תביעות שבין המבוטח למבטח היא 3 שנים מיום שקיבל המבוטח מכתב רשום, בו מודיע המבטח על סירובו להכיר באחריותו לתביעה כלשהי על-פי פוליסה זו.**

הרחבות מיוחדות לפרק ב'

תביעות המוסד לביטוח לאומי

אם צוין הדבר במפורש ברשימה ובתמורה לדמי ביטוח נוספים, ובכפוף לכל שאר תנאי הפוליסה וסייגיה, עד כמה שלא שונו בזה, מורחבת הפוליסה לשפות את המבוטח בגין תביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי, וחריג 9 לפרק ב' יבוטל בהתאם, עד לגבול האחריות המצוין ברשימה לגבי פרק ב'. למען הסר ספק, גבול אחריות זה ייחשב כחלק בלתי נפרד מגבולות האחריות הכלליים המפורטים ברשימה ולא בנוסף להם.

פרק ג' - אחריות מעבידים

המבטח ישפה את המבוטח עד לגבולות האחריות הנקובים ברשימה, בגין חבותו על-פי חוק בשל מקרה ביטוח, שיארע תוך תקופת הביטוח הנקובה ברשימה, עקב פעילותו בתחום המדינה. זאת בכפופות להשתתפות העצמית, לתנאים, לחריגים ולהתנאות, הכלולים בפוליסה או מצורפים לה, או שיצורפו לה על-ידי תוספת ו/או נספח.

בנוסף, ישפה המבטח את המבוטח בגין הוצאות המשפט הסבירות, שייעשו בהסכמתו, להגנה בפני תביעה לפיצוי בגין מקרה ביטוח, וזאת אף מעל לגבולות האחריות.

א. הגדרות

1. **גבולות אחריות המבטח** - הסכומים הנקובים ברשימה כגבולות האחריות למקרה הביטוח, לכלל מקרי הביטוח, שנגרמו עקב סיבה מקורית אחת, ולתקופת הביטוח.
2. **החוק** – פקודת הנזיקין (נוסח חדש), התשכ"ח-1968, חוק האחריות למוצרים פגומים, התש"ם-1980.
3. **מקרה ביטוח** - היזק גופני, נפשי או שכלי, או מוות, כתוצאה מתאונה או מחלה - לאחד או יותר מעובדי המבוטח המתוארים ברשימה, ושהם בשירותו של המבוטח, בין אם בשכר ובין אם לא - שאירעו תוך כדי או עקב עבודתו/ם בעסקו של המבוטח.
4. **תחום המדינה** - תחום מדינת ישראל והשטחים המוחזקים.
5. **השתתפות עצמית** – חלקו של המבוטח מתוך סכום השיפוי וההוצאות, עקב נזק המכוסה על-ידי פוליסה זו, **לגבי כל מקרה ביטוח בנפרד**. סכום ההשתתפות העצמית יחול גם לגבי הוצאות חיצוניות, שהוצאו במהלך הטיפול בתביעה ו/או הדרישה לפיצוי ו/או לשיפוי, ו/או הודעה על כל אירוע העלול לגרום לתביעה, **וזאת אף אם התביעה נדחתה, נמחקה או נסתיימה בפשרה**. **למען הסר ספק, מובהר בזאת כי לסכום ההשתתפות העצמית אין כל כיסוי בפוליסה זו**.
6. **הוצאות משפט סבירות** -
  - (א) הוצאות סבירות, הדרושות לשם התגוננות בפני תביעה, שהוציא המבוטח, או שהמבטח הסכים מראש ובכתב להוציא במקומו, **בניכוי ההשתתפות העצמית**.
  - (ב) הוצאות התדיינות סבירות, הדרושות להתגוננות בפני הליכי חקירה שנוהלו נגד המבוטח על-פי דין, שהוציא המבוטח, או שהמבטח הסכים מראש ובכתב להוציא במקומו, **בניכוי ההשתתפות העצמית**.
7. **שכר** - סך כל המשכורות, השכר, העמלה, ההשתכרות וההטבות האחרות, הניתנים על-ידי המבוטח לעובדים, בתוספת ההוצאות הנלוות המפורטות בטופס 126 או חליפו.

סייגים לחבות המבטח

ב.

מותנה בזאת, אלא אם הוסכם במפורש אחרת, כי פוליסה זו אינה מכסה את המבוטח במישרין או בעקיפין או בקשר עם :

1. התחייבות או אחריות שהמבוטח מקבל על עצמו לפי הסכם, אלא אם כן התחייבות או אחריות כזו הייתה מוטלת על המבוטח גם בהעדר הסכם כזה.
2. חבות שחובה לבטחה על-פי דין בגין השימוש בכלי רכב.
3. סכום כלשהו, אשר ייתבע מהמבוטח על-ידי המוסד לביטוח לאומי.
4. סכום כלשהו, שהמוסד לביטוח לאומי חייב בו בגין עילת התביעה, או שהמוסד חייב בו אך לא שילמו מחמת אי קיום הוראה או הוראות בחוק הביטוח הלאומי או בתקנותיו, או מחמת שלא הוגשה לו התביעה כלל.
5. סכום כלשהו, בו יחויב המבוטח, עקב מקרה ביטוח במסגרת פוליסה זו, לפצות עובד שאין חלה על המבוטח חובת תשלום דמי ביטוח לאומי לגביו, או שהמוסד לביטוח לאומי לא יכיר בו כתאונת עבודה. במקרים אלו, יפצה המבטח את המבוטח בגין תביעות כאלה רק בסכום העודף על מה שעשוי היה להשתלם על-ידי המוסד לביטוח לאומי, בהתאם לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) תשנ"ה-1995.
6. חבות הנובעת, כולה או חלקה, במישרין או בעקיפין, כתוצאה מ- ו/או הקשורה ב:
  - (1) חומרי נפץ ותחמושת, פרט לאחזקה כדין של תחמושת לצורך שמירה והגנה מרחבית.
  - (2) סיליקה, אסבסט, או מוצרים המכילים חומרים אלה, אסבסטוזיס (אמיינתית) או צורנית (סיליקה).
7. חבות בגין אותו חלק של תביעת העובד, המתייחס לחבות בגין פגיעות מצטברות במשך התקופה, שקדמה למועד עריכת ביטוח זה לראשונה על-ידי המבטח.
8. פעולות זדון ורשלנות פושעת.

הרחבות

ג.

מוצהר ומוסכם בזאת, כי הפוליסה מורחבת לכלול את ההרחבות המפורטות להלן, בכפוף לגבולות האחריות, ההשתתפות העצמית, תנאי הפוליסה וסייגיה, עד כמה שלא שונו במפורש בהרחבות אלה :

1. **הרחבת שיפוי ללא התדיינות**

היה והוסכם בין המבוטח, המבטח והעובד, ליישב ללא התדיינות משפטית, את תביעתו של עובד, הנמנה עם העובדים המתוארים בסעיף 1 להגדרת העובדים ברשימה, יושתת השיפוי המגיע לעובד זה על עקרונות חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.

למען הסר ספק, מוסכם בזאת כי היה ולא ניתן ליישב את תביעתו של העובד, כאמור, ללא התדיינות, לא יחול האמור בהרחבה זו.
2. **הרחבת הטבת נזקי גוף**

הכיר המבטח בחבותו על-פי פוליסה זו, יהיה המבוטח זכאי להחזר הוצאות סבירות,

שהוצאו על-ידו **בהסכמת המבטח**, להטבת נזקי הגוף של העובד, קודם לסילוק תביעתו (בין אם לאחר התדיינות משפטית ובין אם לאו), **בתנאי כי סכום ההוצאות, כאמור, יופחת מסכום השיפוי שיהיה מגיע לעובד אלמלא הטבת נזקו כאמור.**

3. **הרחבת דינים**

מוצהר ומוסכם בזאת, כי בכפוף לתנאי הפוליסה וחריגיה, מורחבת פוליסה זו לכסות את אחריותו של המבוטח על-פי הדין העשוי לחול בשטחים המוחזקים.

4. **הרחבת שעות עבודה**

למען הסר ספק, מוסכם בזאת כי פוליסה זו חלה בכל עת שהעובד נמצא בשירותו של המבוטח, לרבות בעת הפסקות עבודה, העברה ממקום עבודה אחד למשנהו, נסיעה אל מקום העבודה ובחזרה ממנו, ופעולה אחרת של העובד, הנעשית לצורך ביצוע העבודה או בקשר אליה, **כל עוד הוא פועל במסגרת חובותיו, צרכיו וזכויותיו כעובד המבוטח**, ובכלל זה פעילות ספורטיבית וחברתית.

5. **הרחבת עובדים ללא ביטוח לאומי**

מוסכם כי האמור בסייג ב' (ה') לסייגים לפרק זה, לא יחול על חבות המבוטח כלפי עובדים, שלא ניתן לבטחם באמצעות המוסד לביטוח לאומי, או שלא חלה חובה על המעביד לבטחם באמצעות המוסד לביטוח לאומי, או שחוק הביטוח הלאומי אינו חל עליהם.

6. **הרחבת העסקת נוער**

מוסכם בזאת, כי פוליסה זו אינה כפופה לכל הגבלה בדבר העסקת נוער.

ד. **תנאים מיוחדים לפרק ג'**

1. **איסור הודאה**

שום הודאה (ADMISSION), הצעה, הבטחה, התחייבות או פיצוי כלשהם, לא ייעשו ולא יינתנו על-ידי המבוטח או מטעמו, בלי הסכמתו מראש ובכתב של המבוטח. אין הוראות סעיף זה חלות על מסירת עובדות התאונה במשטרה או כל גורם מוסמך על-פי כל דין, לפי דרישתם, וכן על מתן עדות במשפט.

2. **טיפול בתביעות**

הכיר המבטח בחבותו על-פי הפוליסה, יהיה רשאי לפי שיקול דעתו, ליטול לידיו ולנהל בשם המבוטח את ההגנה כלפי כל תביעה, או את סידורה או יישובה של כל תביעה, וכן לתבוע ולקבל בשם המבוטח שיפוי, פיצוי, השתתפות או דמי נזק. למבטח יהיה שיקול דעת מוחלט בנוגע לניהול כל הליכים, או בנוגע לסידור או יישוב כל תביעה, ועל המבוטח למסור לו את כל המידע שיש לו, ולהושיט לו כל עזרה שתידרש ממנו בקשר עם העניינים הנדונים בסעיף זה.

3. **תשלום סכום בגבול האחריות**
- לפני או תוך כדי ניהול הליכים או משא ומתן ליישוב תביעה, בקשר עם כל תביעה או סדרה של תביעות, רשאי המבטח לשלם למבוטח את סכום גבול או גבולות האחריות המתאימים, לאחר שנוכו ממנו כל סכום או סכומים שכבר שולמו בתור תגמולי ביטוח, ובמקרה כזה יוותר המבטח על הניהול והפיקוח על תביעה או תביעות כאלה, **ויהא פטור מכל אחריות נוספת בקשר אליה או אליהן.**
4. **השתתפות עצמית**
- סכום ההשתתפות העצמית הנקוב ברשימה ינוכה מתגמולי הביטוח בכל תביעה.**
5. **התיישנות**
- א. תביעה לתגמולי ביטוח עקב מקרה ביטוח המכוסה על-פי פוליסה זו, אינה מתיישנת כל עוד לא התיישנה תביעת הצד השלישי נגד המבוטח.
- ב. **תקופת ההתיישנות על תביעות שבין המבוטח למבטח היא 3 שנים מיום שקיבל המבוטח מכתב רשום, בו מודיע המבטח על סירובו להכיר באחריותו לתביעה כלשהי על-פי פוליסה זו.**
6. **סיכון מתמשך**
- כאשר מקרה הביטוח, ממנו נובעת חבות המבוטח, נגרם בשל חשיפת העובד לסיכון מתמשך, לרבות בדרך של מקרי ביטוח מצטברים, תוך כדי ועקב עבודה בעסקו של המבוטח, **ישא המבטח בחלק היחסי של החבות, לפי היחס בין תקופת החשיפה של העובד לסיכון המתמשך בתקופת הביטוח של פוליסה זו, לבין תקופת החשיפה של העובד לסיכון המתמשך בכל תקופת עבודתו אצל המבוטח.**
- ה. **הרחבת מיוחדות לפרק ג'**
- תביעות המוסד לביטוח לאומי**
- אם צוין הדבר במפורש ברשימה ובתמורה לדמי ביטוח נוספים, ובכפוף לכל שאר תנאי הפוליסה וסייגיה, **עד כמה שלא שונו בזה, מורחבת הפוליסה לשפות את המבוטח בגין תביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי, וחריג 9 לפרק ב' יבוטל בהתאם, עד לגבול האחריות המצוין ברשימה לגבי פרק ג'. למען הסר ספק, גבול אחריות זה ייחשב כחלק בלתי נפרד מגבולות האחריות הכלליים המפורטים ברשימה ולא בנוסף להם.**

תנאים כלליים לפוליסה

פוליסה זו, הרשימה וכל מסמך אחר המצורפים לה, ייקראו כחווה אחד, וכל מילה או ביטוי שיוחסה להם משמעות מיוחדת בכל חלק של הפוליסה או של הרשימה, תהא להם אותה המשמעות המיוחדת בכל מקום בו הם מופיעים.
כל האמור בפוליסה בלשון יחיד - משמעו גם ברבים ולהיפך, וכל האמור במין זכר - משמעו גם במין נקבה ולהיפך.

1. תחולת החוק

הוראות חוק חוזה הביטוח התשמ"א-1981 (להלן: "החוק") תחולנה על כל הקשור לפוליסה זו, ככל שיתחייב על-פי העניין, אלא אם הותנה אחרת לטובת המבוטח בפוליסה זו, בכפוף להוראותיו הקוגנטיות של החוק.

2. גילוי ושינוי בעניין מהותי

- 2.1 הציג המבטח למבוטח לפני כריתת החוזה, אם בטופס של הצעת ביטוח ואם בדרך אחרת בכתב, שאלה בעניין שיש בו כדי להשפיע על נכונותו של מבטח סביר לכרות את החוזה בכלל או לכרותו בתנאים שבו (להלן: "עניין מהותי"), על המבוטח להשיב עליה בכתב תשובה מלאה וכנה.
- 2.2 הפוליסה הוצאה על סמך התשובות, שנתן המבוטח בכתב למבטח על כל השאלות שנשאל בהצעת הביטוח, ששימשה בסיס לפוליסה זו, או בכל דרך אחרת שנתבקש, ועל סמך הנחתו של המבטח, שהמבוטח גילה לו את כל העובדות המהותיות לצורך הערכת הסיכון המבוטח.
- 2.3 נודע למבוטח שחל שינוי מהותי (להלן: "החמרת הסיכון"), עליו להודיע על כך מיד למבטח בכתב. "שינוי מהותי" פירושו כל אחד מאלה:
  - (א) שינוי בעניין מהותי, ששאלה עליו הוצגה למבוטח לפני כריתת החוזה, ושחל אחרי שניתנה תשובה לאותה שאלה.
  - (ב) שינוי שחל אחרי מסירת הפוליסה למבוטח, בנושא שצוין בה במפורש כעניין מהותי.
  - (ג) דבר המגלה, שתשובה לשאלה בעניין מהותי הייתה לא נכונה, ויש בכך כדי להחמיר את סיכון המבטח החמרה של ממש.
- 2.4 לא ענה המבוטח תשובות מלאות וכנות לפני כריתת חוזה הביטוח, כאמור בס"ק 2.1 לעיל, או לא גילה למבטח שינוי מהותי בנסיבות המהוות החמרת הסיכון המבוטח - יחולו ההוראות הבאות:

- (א) המבטח רשאי, תוך 30 ימים מהיום שנודע לו על כך, וכל עוד לא קרה מקרה הביטוח, לבטל את חוזה הביטוח בהודעה בכתב למבוטח.
- (ב) ביטל המבטח את חוזה הביטוח מכוח סעיף זה, יחזיר למבוטח את דמי הביטוח, ששולמו לו בעד התקופה שלאחר ביטול הביטוח, בניכוי הוצאות המבטח, זולת אם פעל המבוטח בכוונת מרמה. לא ביטל המבטח את החוזה, רואים אותו כמסכים להמשך קיומו.
- (ג) קרה מקרה הביטוח לפני שנתבטל החוזה מכוח סעיף זה, אין המבטח חייב אלא בתגמולי ביטוח מופחתים בשיעור יחסי, שהוא כיחס שבין דמי הביטוח שהיו משתלמים כמקובל אצלו לפי המצב לאמיתו, לבין דמי הביטוח המוסכמים, והוא פטור כליל בכל אחת מאלה:

1. התשובה לפני כריתת החוזה או אי מתן ההודעה למבטח על החמרת הסיכון נעשו בכוונת מרמה.

2. מבטח סביר לא היה מתקשר באותו חוזה, אף בדמי ביטוח מרובים יותר, אילו ידע את המצב לאמיתו. במקרה זה, זכאי המבוטח להחזר דמי הביטוח ששילם בעד התקופה שלאחר קרות מקרה הביטוח, בניכוי הוצאות המבטח.

2.5. "עניין מהותי" לצורך ביטוח זה, ייחשב, בין היתר:

- (א) עובדות שצוינו כמהותיות בהצעת הביטוח או בכל מסמך אחר ששימש בסיס לפוליסה זו.
- (ב) פרטים על העבר הביטוחי של המבוטח, לרבות ביטול ביטוח של המבוטח בעבר, אי חידושו על-ידי מבטח כלשהו, סירוב של מבטח כלשהו לבטח את המבוטח בעבר, או התנאת הביטוח בתנאים או סייגים מיוחדים.
- (ג) כל אירוע המהווה החמרת הסיכון או המשפיע על הערכת הסיכון המבוטח.
- (ד) תיאור ו/או שינוי בעיסוקו, משלח ידו או בהתמחותו של המבוטח.
- (ה) תנאי הבטיחות ושינוי בתנאי הבטיחות במקום המבוטח.
- (ו) תביעות שהוגשו נגד המבוטח או נסיבות העלולות לגרום לתביעה נגד המבוטח, הקשורות למקצועו או לעיסוקו.
- (ז) הסכם, שעל-פיו ויתר המבוטח על זכותו לפיצוי או שיפוי כלפי אדם שלישי, בשל נזק שנגרם למבוטח עקב מקרה ביטוח, שפוליסה זו אמורה לחול עליו.
- (ח) השכר השנתי המשולם על-ידי המבוטח לעובדיו.
- (ט) מספר העובדים המועסקים על-ידי המבוטח, לרבות העסקת עובדים מהשטחים ועובדים שהוא מעסיק באמצעות חברות כוח אדם.
- (י) אופן ביצוע העבודות.
- (יא) דרכי השמירה באתר.

אמצעים להקלת הסיכון

.3

- 3.1 על המבוטח לנקוט בכל אמצעי זהירות סביר, כדי למנוע את קרות מקרה הביטוח, ולהבטיח את שלומם של עובדיו, לרבות אחיזה באמצעים נאותים להחזקת מקומות העבודה, המכונות והמתקנים בתנאים תקינים, והעסקת עובדים ו/או אנשים הנמצאים בשירותו - בעלי כישורים מתאימים ובעלי כל ההיתרים הנדרשים על-פי כל דין לביצוע עבודתם. מנופים ואמצעי שינוע, שהפעלתם מחייבת רישיון על-פי דין, יופעלו אך ורק על-ידי מפעיל מוסמך בעל רישיון תקף.
- 3.2 המבוטח ינקוט על חשבונו באמצעים להקלת הסיכון המבוטח על-פי הפוליסה, כפי שהמבטח יודיע למבוטח בכתב, מעת לעת, במשך תקופת הביטוח, ותוך זמן שייקבע לכך בהודעתו, או כפי שפורט בהוראה אחרת כלשהי בפוליסה, בהתאם למקרה.
- 3.3 על המבוטח למלא אחר כל חובה חקוקה שנועדה להגנת העובד, לרבות קיום תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996, ומינוי ממונה על הבטיחות, הגיהות ובריאות העובדים - בעל כשירות כנדרש מכוחן או מכוח כל תקנה/ות אחרת/ות שתבוא/נה במקומן.
- 3.4 על המבוטח למנות מנהל עבודה כהגדרתו בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה), התשמ"ח-1988, ולקיים את כל תקנות הבטיחות בעבודה.
- 3.5 נוכח המבוטח או הובא לידיעתו, דבר קיומו של סיכון מוחשי לעובד, אשר גרם או עלול לגרום לו נזק, יפסיק המבוטח מיד את הפעילות הקשורה בסיכון זה.
- 3.6 **אין המבטח חייב בתגמולי ביטוח בעד נזק, שהמבוטח יכול היה למנוע או להקטין בקרות מקרה הביטוח או לאחר מכן, בנקיטת אמצעים סבירים או אמצעים שהמבטח הורה לו לנקוט.**

ביטוח בחברות אחרות

.4

בוטח הפרויקט בפני סיכונים המכוסים לפי פוליסה זו אצל יותר ממבטח אחד לתקופות חופפות, על המבוטח להודיע על כך למבטחים בכתב, תוך זמן סביר מעת שנעשה ביטוח הכפל או לאחר שנודע לו עליו.

הודעה על מקרה ביטוח ועל הליכים

.5

- 5.1 על המבוטח למסור הודעה מיידית בכתב למבטח, על נסיבות העלולות לגרום לתביעה, או על כל תביעה שתוגש נגדו, או כאשר יש חשש סביר שאדם כלשהו ייחס אחריות למבוטח בשל מקרה ביטוח.
- 5.2 המבוטח יודיע למבטח, בהקדם האפשרי, על כתב אישום שהוגש נגדו, או על הליכי חקירה משטרתית או אחרת, או על חקירת סיבות מוות או כל חקירה אחרת, המתנהלת או עומדת להתנהל נגדו, בקשר עם כל מקרה ביטוח, העלול להוות עילה לתביעה על-פי פוליסה זו.
- 5.3 באם המבוטח הינו תאגיד, תיחשב ידיעה של המבוטח על ההליכים דלעיל, מרגע שנודעו לאחד ממנהלי המבוטח או לאחראי על נושא הביטוח אצל המבוטח.

חובת שיתוף הפעולה של המבוטח עם המבטח

.6

- 6.1 על המבוטח למסור למבטח, תוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע והמסמכים

הדרושים לבירור החבות, לרבות העברה מיידיית, עם קבלתו, של כל מסמך הרלוונטי לתביעה, הנובעת או קשורה לקרות מקרה הביטוח, ובכלל זה: הזמנה לדיון, הודעה על דיון, צווים, הליכים, כתבי בית-דין ומכתבים. אם אינם ברשותו, עליו לעזור למבטח, ככל שיוכל, להשיגם.

6.2 לא קוימה חובת המבוטח להודעה למבטח על קרות מקרה הביטוח, לרבות פתיחת הליכים בגינו, או לשיתוף פעולה עמו בבירור התביעה, ומסירת כל מסמך הדרוש לכך, כאמור, וקיומה היה מאפשר למבטח להקטין חבותו - אין המבטח חייב בתגמולי הביטוח, אלא במידה שהיה חייב בהם אילו קוימה החובה. הוראה זו לא תחול בכל אחת מאלה:

- (א) החובה לא קוימה או קוימה באיחור מסיבות מוצדקות.
- (ב) אי קיומה או איחורה לא מנעו מן המבטח את בירור חבותו ולא הכבידו על הבירור.

6.3 עשה המבוטח במתכוון דבר, שהיה בו כדי למנוע מן המבטח את בירור חבותו או להכביד עליו, אין המבטח חייב בתגמולי הביטוח, אלא במידה שהיה חייב בהם אילו לא נעשה אותו דבר.

6.4 מסר המבוטח למבטח עובדות כוזבות, או העלים ממנו עובדות בנוגע למקרה הביטוח או בנוגע לחבות המבטח, והדבר נעשה בכוונת מרמה – פטור המבטח מחבותו.

6.5 המבטח יכול להיכנס בכל זמן סביר לכל המקומות בהם אירע מקרה הביטוח, ויכול להחזיק בהם זמן מתקבל על הדעת, למטרת חקירה או בדיקה על-ידי מי מטעמו, לרבות מימוש זכותו לקבלת מסמכים, והמבוטח ישתף עמו פעולה, לרבות מתן כל ההקלות הדרושות לכך.

6.6 נגרם מקרה הביטוח בידי המבוטח במתכוון - פטור המבטח מחבותו.

7. הארכת הביטוח

7.1 כל הארכה של תקופת הביטוח על-פי הפוליסה, טעונה הסכמה בכתב של המבטח, אשר תינתן במפורש למטרה זו.

7.2 מוצהר בזאת, כי בתום תקופת הביטוח האמורה, לא יוארך הביטוח ולא יחודש מאליו, לרבות בדרך של שתיקה, וכי הארכת הביטוח או חידושו ייעשו אך ורק בדרך של אישור מפורש בכתב של המבטח לחידוש או להארכה, כאמור, ולא בכל דרך אחרת, אף אם הציע המבוטח למבטח, או להיפך, בצורה ובמועד כלשהם, להאריכו.

7.3 חודשה הפוליסה, תהווה ההצעה לביטוח חלק בלתי נפרד מהפוליסה החדשה. הייתה פוליסה זו חידוש של פוליסה קודמת, יראו את הצעת הביטוח המקורית כחלק בלתי נפרד ממנה.

8. תשלום דמי הביטוח ודמים אחרים

8.1 דמי הביטוח וכן יתר הסכומים המגיעים מן המבוטח למבטח, ישולמו תוך 30 ימים מתחילתה של תקופת הביטוח, או במועדים אחרים כפי שפורטו ברשימה.

8.2 לעניין פוליסה הנקובה בדולר ארה"ב, יהיה ערך דמי הביטוח בשקלים לפי השער היציג ביום התשלום.

8.3 לא שולמו דמי הביטוח תוך פרק הזמן האמור לעיל, ניתן יהיה לשלם במועדים אחרים, עליהם הוסכם כמפורט כדלקמן:

(א) לגבי פוליסה הנקובה בשקלים – בתוספת הפרשי הצמדה למדד עבור תקופת האשראי

מיום תחילת הביטוח, אשר ישולמו למבטח בעת סילוק כל חלק מדמי הביטוח. המדד היסודי יהיה המדד הידוע ביום תחילת הביטוח.

(ב) לגבי פוליסה הנקובה בדולר ארה"ב – לפי השער היציג ביום תשלום כל חלק מדמי הביטוח.

8.4 לא שולמו דמי הביטוח במועד המוסכם, ישא הסכום שבפיגור, בנוסף להפרשי הצמדה כמפורט לעיל, הפרשי ריבית עבור תקופת הפיגור, לפי השער המקובל אצל המבטח באותה עת, ובלבד ששיעור הריבית לא יעלה על שיעור הריבית המרבי בהתאם לחוק הריבית, התשי"ז-1957. הפרשי ריבית אלה ישולמו למבטח בעת סילוקו של הסכום שבפיגור, וכחלק בלתי נפרד ממנו.

8.5 לא שולם סכום כלשהו שבפיגור כאמור, תוך 15 ימים לאחר שהמבטח דרש מהמבוטח בכתב לשלמו, רשאי המבטח להודיע למבוטח בכתב, כי הביטוח יבטל כעבור 21 ימים נוספים, אם הסכום שבפיגור לא יסולק לפני כן; ואם נקבע מוטב שאינו המבוטח, והקביעה הייתה בלתי חוזרת - רשאי המבטח לבטל את הביטוח אם הודיע למוטב בכתב על הפיגור האמור, והמוטב לא סילק את הסכום שבפיגור תוך 15 ימים מהיום שנמסרה לו ההודעה האמורה.

8.6 אין בביטול הביטוח על-פי סעיף זה כדי לגרוע מחובת המבוטח לסלק את הסכום שבפיגור, המתייחס לתקופה שעד הביטול כאמור, לרבות הוצאות המבטח.

8.7 ביטול הביטוח כאמור לא יפגע בזכויות המבוטח על-פי הפוליסה, בגין מקרה ביטוח שאירע קודם לביטול הביטוח.

9. ביטול הביטוח

9.1 המבטח לא יהיה רשאי לבטל את הביטוח לפי הפוליסה, למעט בהתאם לעילות

הביטול המוקנות לו מכוח החוק, ובמקרה מרמה בתביעת תגמולי ביטוח.

9.2 המבוטח רשאי לבטל את הביטוח בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו, ובלבד שההודעה על כך תישלח למבטח בדואר רשום לפחות 30 ימים לפני התאריך בו יבטל הביטוח. במקרה כזה, ישאיר המבטח לעצמו את דמי הביטוח הנהוגים אצלו, לתקופה קצרה, בשיעור של 10% ממלוא דמי הביטוח בגין כל חודש או חלקו, בו הייתה הפוליסה בתוקף, בתוספת שיעור של 10% מדמי הביטוח, שהיו משתלמים בגין מלוא תקופת הביטוח.

10. תביעה לתגמולי ביטוח

10.1 כל תביעה לתשלום תגמולי ביטוח על-פי הפוליסה, תוגש בכתב (על גבי טופס תביעה שהומצא למבוטח על-פי בקשתו על-ידי המבטח).

10.2 לאחר קרות מקרה הביטוח, על המבוטח לנקוט באמצעים סבירים כדי לצמצם את היקף הנזק. היה והמבוטח לא נקט באמצעים סבירים אלה, רשאי המבטח להקטין את היקף חבותו על-פי הוראות החוק.

10.3 מסר המבוטח למבטח עובדות כוזבות, או העלים ממנו עובדות בנוגע למקרה הביטוח או בנוגע לחבות המבטח, והדבר נעשה בכוונת מרמה – פטור המבטח מחבותו.

11. **השבת סכום הביטוח לקדמותו**
- סכום הביטוח יוקטן בסכום תגמולי הביטוח מיום קרות מקרה הביטוח. על-פי בקשת המבוטח, יושב סכום הביטוח לקדמותו, ובתנאי שהמבוטח ישלם למבטח את דמי הביטוח הנוספים, שיידרשו ממנו בגין השבה כזאת, מיום ההשבה ועד תום תקופת הביטוח.
12. **זכויות המבטח לניצולת**
- 12.1 בקרות אובדן או נזק כלשהו לרכוש כלשהו, המבוטח על-ידי פוליסה זו, רשאי המבטח:
- 12.1.1 להיכנס לבניין או לחצרים בהם אירעו האובדן או הנזק.
- 12.1.2 לקבל לידיו רכוש של המבוטח, שלגביו תובע המבוטח תגמולי ביטוח.
- 12.2 אם המבוטח או כל אדם אחר הפועל בשמו, לא ימלאו את דרישות המבטח, או יפריעו או ימנעו את המבטח משימוש בסמכויותיו הניתנות בזה, **ייחשב הדבר כאי שיתוף פעולה של המבוטח עם המבטח, ויחולו הוראות סעיף 6 לתנאים הכלליים לפוליסה לעיל.**
- 12.3 המבוטח לא יהיה רשאי בשום אופן לנטוש לטובת המבטח רכוש כלשהו, בין אם המבטח כבר קיבל אותו לרשותו ובין אם לאו.
- 12.4 מותנה כי ניצול זכויותיו של המבטח על-פי תנאי זה, לא יפגע בניהול עסקיו של המבוטח או במוניטין שלו.
13. **ביטוח חסר לעניין פרק א'**
- היה ובשעת קרות מקרה הביטוח, יפחת סכום הביטוח משוויי של הרכוש המבוטח, תפחת חבות המבטח בהתאם ליחס שבין סכום הביטוח לבין שווי הרכוש המבוטח, במועד קרות מקרה הביטוח.
- כל סעיף וסעיף של הרכוש המבוטח יהיה כפוף לתנאי זה בנפרד.
14. **תחלוף**
- 14.1 הייתה למבוטח בשל מקרה הביטוח גם זכות פיצוי או שיפוי כלפי צד שלישי שלא מכוח חוזה ביטוח, עוברת זכות זו למבטח, מששילם למוטב תגמולי ביטוח, וכשיעור התגמולים ששילם.
- 14.2 המבטח אינו רשאי להשתמש בזכות, שעברה אליו לפי סעיף זה, באופן שיפגע בזכותו של המבוטח לגבות מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי מעל לתגמולים שיקבל מהמבטח.
- 14.3 קיבל המבוטח מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי, שהיה מגיע למבטח לפי סעיף זה, עליו להעבירו למבטח. עשה פשרה, ויתור או פעולה אחרת הפוגעת בזכות שעברה למבטח, עליו לפצותו בשל כך.
- 14.4 הוראות סעיף זה לא יחולו אם מקרה הביטוח נגרם שלא בכוונה בידי אדם, שמבוטח סביר לא היה תובע ממנו פיצוי או שיפוי, מחמת קירבת משפחה או יחס של מעביד ועובד שביניהם, וכן גופים קיבוציים ובין קיבוציים, המבוטחים על-ידי המבטח.
- 14.5 מוסכם כי זכות המבוטח לקבלת שיפוי על-פי פוליסה זו, לא תיפגע עקב כך

שהמבוטח ויתר על-פי חוזה אחיד **בטרם קרות מקרה הביטוח**, על זכות תביעה כלפי אדם או גוף כלשהו, או התחייב בכתב על-פי חוזה אחיד לשפותו. **אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מזכות התחלוף של המבטח כלפי אותו אדם או גוף.**

15. מקדמה ותגמולים שאינם שנויים במחלוקת

- 15.1 בקרות נזק לרכוש המבוטח על-פי הפוליסה, כתוצאה מאחד הסיכונים המבוטחים על-פיה, **ולאחר שהמבטח הכיר בחבותו על-פי הפוליסה**, יהא המבוטח זכאי לקבל מהמבטח מקדמה או התחייבות כספית, שיאפשרו לו לקבל שירות לתיקון הנזק, **וזאת על חשבון הכספים שיגיעו לו מהמבטח לפי תנאי פוליסה זו.**
- מקדמה כזו תנוכה מסכום השיפוי הסופי שישולם למבוטח.** חישוב הניכוי ייעשה תוך המרת המקדמה ששולמה, למטבע הפוליסה, בהתאם לשער היציג של מטבע הפוליסה ביום תשלום המקדמה בפועל.
- 15.2 **במקרה שיתברר שהמקדמה/ות עולה/ות על סכום תגמולי הביטוח הסופיים שיגיעו למבוטח, יחזיר המבוטח למבטח את ההפרש, לרבות ריבית והצמדה, בהקדם.**
- 15.3 תגמולי ביטוח שאינם שנויים במחלוקת, ישולמו תוך 30 ימים מהיום שנמסרה למבטח תביעה בכתב לתשלום תגמולי הביטוח, והם ניתנים לתביעה בנפרד מיתר התגמולים.

16. מוטב שאינו המבוטח

- 16.1 **המבוטח לפי פוליסה זו לא רשאי לקבוע מוטב זולתו, אלא אם כן ניתנה לו לכך מראש, הסכמת המבטח בכתב, והוא הדין לגבי קביעה בלתי חוזרת של המבוטח של מוטב זולתו.**
- 18.2 נקבע בפוליסה מוטב שאינו המבוטח, והוסכם בין המבטח למבוטח הפיצוי המגיע לו, תחייב קביעה זו גם את המוטב.

17. הוצאות הצלה

מוסכם בזאת, כי הוצאות סבירות לשם מניעת הנזק או הקטנתו, אשר הוציא המבוטח בקרות מקרה הביטוח או לאחר מכן, מכוסות על-פי הפוליסה, בין אם נמנע או הוקטן הנזק ובין אם לאו, **וזאת בתנאי כי הוצאות אלה הוצאו בתיאום עם המבטח, עד כמה שהדבר ניתן.**

18. השתתפות עצמית

המבוטח ישא בעצמו בתשלום ההשתתפות העצמית המופיע ברשימה, בכל תביעה העומדת לתשלום. לגבי פרקים ב' ו-ג' לפוליסה: **ההשתתפות העצמית שיחויב בה המבוטח, תחול אף על הוצאות המשפט הסבירות, ותשלום קודם לתשלום מהמבטח לתובע. ההשתתפות העצמית תשולם גם במקרה בו התביעה נגד המבוטח נדחתה, נמחקה, הסתיימה בפשרה או הועברה לבוררות או להליכי גישור.**

- 19.1 הסכומים הנקובים בפוליסה זו וברשימה, לרבות גבול האחריות למקרה ביטוח ולתקופת הביטוח וסכומי ההשתתפות העצמית, ישתנו בהתאם לשינויים בין המדד שפורסם סמוך לפני תחילת הביטוח, לבין המדד שפורסם לפני תשלום תגמולי הביטוח או תשלום ההשתתפות העצמית, לפי העניין. היו הסכומים נקובים במטבע חוץ, יהיו סכומי הביטוח צמודים לשינויים, שחלו במטבע זה, מיום תחילת הביטוח ועד יום תשלום תגמולי הביטוח או תשלום ההשתתפות העצמית.
- 19.2 ניכוי תגמולי ביטוח ששולמו למבוטח, מתשלום מלוא סכום גבול או גבולות האחריות המתאימים, או ניכוי סכומים שהמבוטח חייב למבטח לפי פוליסה זו, ייעשו תוך הצמדת הסכום ששולם, או שהמבוטח חייב למבטח, למדד, מיום התשלום החלקי או מיום החיוב, ועד ליום תשלום גבול האחריות. אם ננקבו סכומי הביטוח במטבע חוץ, ייעשה חישוב הניכוי לפי השינויים, שחלו במטבע זה, מיום התשלום החלקי או מיום החיוב, ועד ליום תשלום גבול האחריות.
- 19.3 לגבי פרקים ב' ו-ג' לפוליסה: בוטחה החבות המכוסה על-פי פוליסה זו בביטוח כפל, כאמור בסעיף 4 לתנאים הכלליים לעיל, והמבטח סילק את התביעה על-פי פוליסה זו, יחזיר המבוטח למבטח את הסכום שקיבל מהפוליסה האחרת, בתוספת הצמדה למדד, מיום קבלת השיפוי מהפוליסה האחרת עד ליום החזרת הכספים למבטח.

20. ברירת דין

פרשנות הפוליסה וכל חילוקי דעות או תביעות על-פיה או בקשר אליה, לרבות בקשר עם שאלת הכיסוי הביטוחי, יתבררו אך ורק על-פי דיני ישראל ובבתי משפט בישראל בלבד. למען הסר ספק, מובהר בזאת כי אכיפת פסק דין זר לא תיחשב כפרשנות הפוליסה לפי דיני ישראל ולא כפסק דין שניתן בבית משפט ישראלי.

21. זכות קיזוז

המבטח רשאי לקזז מתגמולי הביטוח המגיעים למבוטח בקרות מקרה הביטוח, כל סכום שהמבוטח חייב למבטח, בין שחובו מתייחס לפוליסה זו או לאחרת. כמו כן, יקזז המבטח את סכומי דמי הביטוח המגיעים לו, גם אם טרם הגיע מועד תשלומם, בכפוף להוראות הדין.

22. הודעות

הודעות למבוטח ולמוטב:

הודעה של המבטח למבוטח או למוטב בכל הקשור לפוליסה, תינתן לפי מענם האחרון הידוע למבטח.

הודעות של המבוטח או של המוטב למבטח:

הודעה של המבוטח או של המוטב למבטח, תינתן למבטח בכתב למען למשרדו,
או למען סוכנות הביטוח באמצעותה ערך המבוטח פוליסה זו, או לכל מען אחר
בישראל, עליו הודיע המבטח בכתב (אם בכלל) למבוטח ולמוטב, מזמן לזמן.

הודעה תיחשב כהודעה שנמסרה בתוך 72 שעות ממועד מסירתה למשלוח בדואר בבית
הדואר.